

העם

לכלוכית

משך ארבע שנים תלתה מדינת ישראל את כל תקוותיה באמריקה. היא הרסה את יחסיה עם רוסיה, החמיצה את כל ההזדמנויות להגות מדיניות עצמאית במרחב השמי, ניתקה את עצמה מכל מקורות היניקה - הכל מתוך חרדה לחוסר-הסכור האחר, שקשר את הולד שכבר נולד אל רחם האשה שלא ילדה אותו.

השבוע לא קרה שום דבר דרמטי. הנוול ה"מזין" הוסיף לזרום במלוא הקצב דרך החוט הדק, ישר לעורקי המדינה. אולם בכל מיני מקומות בנות, במרכזי עצבים נסתרים, ניתן את אופקה.

שר-החוק האמריקאי הודיע הודעה עוינת. בפקודת השגרירות האמריקאית, לא מסר ראש המפלגה היריבה כל הודעה אזהרת בבואו לביקור בארץ (ראה להלן). "ידיד הציונות" מסורתי - כלומר עסקן אמריקאי שהיה זקוק לקולות יהודים - שבא לנאום באסיפה ציונית באמריקה, שכח פתאום להזכיר בכלל את המפעל הציוני.

הנפסוף איננו. משהו התרחש. הוא הת' רחש בחשיבונו. הוא התרחש גם בלונדון, שם נגנו שליחי ישראל את נצחונם, עם נאומו הפרוציוני כביכול של צירציל - בשעה ששליחי בריטניה במרחב עשו את הכל כדי לעודד שליטים ערבים להתאגרויות על גבול ישראל.

המחש של הסיסמוגרף הבדוק ביותר - מצב הבטחון על הגבול - הראה על "עיי" דת-אדמה מתקרבת.

רבים הופתעו - גם במסדרוני הממשלה. אולם איש לא היה זכאי להיות מופתע. מדיניות העולם אינה ג'וליאן, בו זוכה הילד הטוב ביותר לאהבת הגננת. בשוק המדיני הבינלאומי נערכת התחרות מתמדת, אכזרית, על יודים. ערכם של הערבים בשוק זה גדול - כי הם חופשיים להחליט. ערכם של ישראלי ירד לאפס - הודות למדיניותה, שוב אין לה כל ברירה.

מדיניות-החוק - הכלכלית המוזנחת וה"מקופחת של ממשלת ישראל - התנקמה בהורים הרשעים. רק נספח-חלומות, באזרת מבריקה, יכול היה להביא לה את נעל-הזכור כית של מחשבה חדשה. הוא לא נראה, ה' שבוע, באופק המדינה.

מחחרת

בסרט הנע

בארץ ישנם מומחים רבים למדע (ואולי לאמנות) המחחרת, אין הם אוהבים איש את רעהו. אולם עד לפני זמן-מה הסכימו כל המומחים על פרס אחד: מעולם לא היתה ולי-עולם לא תהיה מחחרת אמיתית באוכלוסיה העברית.

איש מן החוק יכול היה לחלוק על כך, להצביע על ההצלחה ההיסטורית של ארגוני המחחרת בימי המאבק האנטי-בריטי. אולם יודיע-דבר היו מקבלים דעה זו בחיך. הם יודעו שהיו הרבה סודות בפני השליט הזה, אך רק מעט סודות בין ארגוני המחחרת עצמם. כל ארגון מחחרת יכול היה - לו אך רצה בכך - להשמיד בנקל את הצמרת של שאר המחחרות.

בסחון זה - תוצאה הגיונית של קיסנה של התערער והכרת איש את רעהו - החל להתערער קצת בחודשים האחרונים, כשבוצע עה שורה שלמה של פעולות סרור מבלי שאיש יתפס. רבים החלו חוששים שהודר הצעיר ביותר עולה בכשרונו המחחרתי על אחיו המבוגרים יותר, או ששרותי הבטחון ירדו פלאים.

מגפיים מכז הצבעים. השבוע הרי כח כמעט בעליל שהיתה זאת טעות מצערת - מצערת לפחות את אנשי המחחרת החד"י - שה, אמנם, שרותי הבטחון, שהיו מסיכס כים ביום לבין עצמם, הוזיחו לחלוטין משך זמן רב את הסרור החד"י - כל עוד היה מכתן נגד מערכת העולם הזה או נגד ארגוני גים שמאליים. אולם ברגע שפעולות הסרור החלו מעוררות הו בינלאומי, וראש הממ"ש החל שואל שאלות בלתי-ניימי, יר" דה ידו הכבדה של החוק על המחחרת, הן התפוצצו ככובע-בורית, נתגלו כמעשה-הח"ר בכים שכל איש לח"י או אצ"ל אמתי היה מתבייש בו.

בשעה ששלושה חשודים - מרכזי פרוינד, דויד בלוי ודוב פרשן - עמדו לפני הש"ר סט בירושלים, נתגלו מחחרות בסרט הנע כחל-אביב. הצורה בה נעצרו כמה מן האנ"י שים - תוך מתן פרוש מזור לסעיף נשכח

שהרשה לשוטרים להחזיק במעצר ובלי פקד דת שופט - הייתה גבות עיניים רבות. אולם יחד עם זה נשמ האזרח הנירמאלי,

חשוד מרכזי פרוינד ב.י. ג'י. שאל -

שהמגפיים מכל הצבעים נמאסו עליו, לר-וחה.

מדיניות

זרני

לפני עשרים שנה בדיוק נרצח חיים אר" לזורוב, יו"ר הנהלת הסוכנות וראש מח" לקחה המדינית, מכדורי מרצחים אלמונים, על שפת ימה של תל" אביב. היה ברור לח בריו ששום איש לא יוכל למלא את החלל שנוצר, במלואו. לכן חולקו התפקידים ל" שניים. תפקיד יו"ר ההנהלה נמסר לצעיר עולה בשם דוד בן-גוריון, שאמנם היה ידוע כאימפולסיבי מדי, אלא שגודולי המפלגה, ובראשם ברל כצנלסון, קיוו להחזיקו בידיהם. קשה יותר היה למצוא תחליף לארלזורוב כראש המחלקה המדינית. השעה דחקה, ושום מועמד מתאים לא נמצא. לפתע עלה על דע" תו של מישור רעיון גאוני: מדוע לא למ" גות באופן זמני את מוכירו את ארלזורוב, צעיר בן 38 בשם שרתוק? הרי איש זה יודע כמה שפות על בוריין, ואת המדיניות האמיתית ינהל הפרופסור חיים וייצמן, ש' שיבתו לנשיאות ההסתדרות הציונית נרא' תה כודאית.

סידור זמני זה ארך 20 שנה, עוד קיים ב" מלוא תוקפו.

עבדאללה בכים. השבוע הופיעה חו" ברת קטנה, שעוררה סנסציה בחוגים מצומ" צמים. היא נכתבה בידי נחום וילנסקי, ה' איש שהיה במשך 15 שנה, נציגה של הסוכנות היהודית בקאהיר, תחילה תחת פקודת אר" לזורוב, אחר-כך תחת פקודת שרת. וילנס' קי, בן 55, יליד ראש-פונה, בעל השקפות ימניות, חיבר כתב אשמה מדהים.

כמה מצימוקיו: כשביקש וילנסקי ב"1938, את ראגיב נאשאשיבי, שונא המופתי, מחשובי ערביי ישראל וכיום אישיות מכרעת בירדן, להי' פגש עם אליהו ששון בקאהיר, ענה לו ה' הערבי: "כלום אינך מכיר את דרך עבודתה של הסוכנות היהודית? כל הדרוש לששון הוא אמתלה לערוך רפורם (דו"ח) ארוך ל' שרתוק, וזה מצדו יערוך דו"ח ארוך שני לחברי ההנהלה הציונית. אלה האחרונים יר' או אותו ונשותיהם, ואלה שב תספרנה את חכנו ללידותיהן, וחיש מהר תדע ארץ-יש'

(*) משה שרת - האיש שבידד את ישראל, 30 עמוד.

ראל כולה, כי ראגיב מתכוון למכור את הערבים לציונים. ראגיב סירב להיפגש.

אליהו ששון התפאר, במקרה אחר, שהוא "מחזיק את עבדאללה בכיסו".

ב"15 במאי 1948, טילפן שוקרי אל קואטלי, נשיא סוריה, אל המלך עבדאללה, ביקש בשם החבר הערבי ובשם אחדות ערב כי יצחה על חילותיו להיעצר במסעם, כדי להשאיר את תל-אביב בידי המצרים. טענת וילנסקי: רק הפירוד בין ערבים, ולא חכ" מת מדיניות החוק העברית, עצר את הת' קדמות הלגיון הערבי.

משה שרת, שהעריך את האנגלים, אמר, בדרך השחאה, כי לו השמיעה הסוכ' גות היהודית ברוסיה את אותה ביקורת ש' השמיעה נגד הממשלה הבריטית, "היו תולים את כולנו" בעד חלק קטן של ביקורת זו.

הידידות עם עבדאללה השניאה את ישראל על המצרים, שראו בעבדאללה סר' כן אנגלי. אותו גורם קיים כיום ביחסו של נאגיב לישראל.

מדינאי מצרי אמר, ערב מלחמת-העיר' למ השניה: "מר שרתוק היה רואה בעין יפה, כיצד האנגלים מניפים מחדש את דגלם על מצודת קאהיר".

משנת 1933 עד 1946 פירסמה המח' לכה המדינית של הסוכנות בסך הכל 13

חשוד דוד בלוי - מי לא -

חבורות בערבית, כל אחת מהן בת 20 עמוד, שתפוצחן לא עלתה על 1200 עד 1500 טפ" סים.

שרת עצמו היה בודק כל מברק של סוכנות פאלקור. "לעתים קרובות היה גורם פסיק מיותר או חוסר פסיק, למבול של ביי אורים פילולוגיים מצדו".

התבלטות ישראל באו"ם בענינים ש' אינם נוגעים לה, בצורה שאינה הולמת את צניעות הנאה למדינה קטנה, עוררה רושם רע בין הדיפלומטים, שראו בכך תמרון זול לעשות רושם על הקהל בישראל.

כשהציעו התורכים לראשונה לישר' אל להשתתף בתערוכה הבינלאומית באיזמיר, וכתבו מכתב אישי להייצמן, לא זכו לתשו' בה. הפקיד האחראי אמר: "כל הענין אינו שוה כקליפת השום. אין לנו מה לחפש ב' איזמיר, ושתיקתנו הוכיחה זאת לתורכים". כשהשתתפה ארץ-ישראל העברית בכל זאת, הופיע הוגל הכחול-לבן בפסע הראשונה ב' טכס רשמי במרחב, ונשיא תורכיה הנוכחי עצמו, הבליט את אהדתו לישוב.

תלות עיוורת. סיכומו של וילנסקי: מתוך תלות עיוורת באנגלים, זילולה מדי' נית-החוק של שרת באופן שיטתי ערבים והשינאה את עצמה עליהם. אחרי שהופעת

שרים באסיפות אנטי-רוסיות גרם גם להת' רחוקות ברית-המועצות, והסיכסוך עם סיל" בר באמריקה מנע בעד הציונים שם להש' פיע על ממשלתם, נשארה המדינה מבודדת לחלוטין.

היתה זאת הביקורת החריפה ביותר ש' הושמעה עד כה נגד משה שרת מימין.

נאמנות כפולה

כבר לפי כשנה החליט משרד החוק על הקמת צירות ישראלית בבורמה. מסעו של שר החוק ויועצו לענינים מיוחדים, ראובן שילוח, לרנגון, לעיירת המפלגות הסוציא' ליסטיות באסיה, זרז את ההחלטה, להקים צירות זו, שהיתה צריכה לשמש גשר ראשון אל הגוש האסיאתי, המתגבש יותר ויותר כגוש שלישי בעולם.

בדיון על הקמת הצירות הוחלט על מינויו של ח"כ מפא"י דוד הכהן, ממנהלי טולג' בונה, שנחשב למומחה בהא הידיעה של מסא"י לעניני אסיה, לתפקיד הציר. כמו כן נמסר גם על מינויו ראשון בסגל הצירות: ממלא-מקום משרד-החוק, משה לשם, לשעבר פקיד גבוה במשרד החוק הצ'כי, נתמנה מזכיר שני.

אך אם כי נודע שממשלת בורמה אישרה כבר את המינוי הרי משום מה לא יצא זה אל הפועל. בשעה שממשלת בורמה הרי' דיעה כבר למשרד החוק הישראלי, כי סגל צירות בורמה בתל-אביב יגיע בראשית חודש יולי, טרם הודיעה ישראל על מועד שיגורם של נציגי ישראל לרנגון.

השבוע יצא המרצע מן השק, ונודעה ה' סיבה לדבר. בעקשנות אופיינית ומיוחדת לו, סירב דוד הכהן לאבד את מקומו כחבר הכנסת. הוא לא רצה כי על ידי גלותו לבורמה הגידחת, תיפסק השפעתו (הניכרת) בחוגי מפא"י.

דוד הכהן שחזר כבר פעם במיוחד מפריס, כדי להשתתף בדיון עקרוני במרכז מפא"י ובכנסת, התכוון להמשיך בשיטה זו, ולגוד חכופות בין רנגון לתל-אביב.

החוק מעכב. אולם החוק לא איפשר לאדם להיות דובר כנסת נבחר ופקיד המדינה בעת ובעונה אחת. החוק קבע הלכה ברורה בענין זה ולא היה כל תקדים למצב אחר. תפקיד כפול זה הצריך חקיקת חוק מיוחד, שלא היו סיכויים רבים שיתקבל בכנסת, למרות שרבים מחברי מפא"י היו בודאי מצביעים נגדו.

לאחר שהובהר דבר זה לדוד הכהן, דרש

חשוד דוד פרשן - י"אסר ?

מזכירות מפלגתו להבטיח לו כי עם התפס' רותו מן הכנסת, ימונה במקומו חבר חדש שיהיה מאלה הנמנים על ידידיו האישיים, והעומדים תחת מרותו המדינית. מרכז מפא"י, שהיה אותו זמן שיכור נצ'